

Sevgili Hocri Afabey, Gamarcoba.

Şimdiye dek biriktirdiğim dokümanlarla 2 adet dosya oluşmuş durumda. İnci dosyada, A.Ö.M. hakkındaki yazılan yazı, şiir öğit, yaşam öyküsü v.s. var. (Bu dosya tabii kapandı, yani dokümanlar ele geçtikçe büyüyecek, kapsamlı) İnci dosyada ise yalnızca gazetelerdeki haber yazıları, yorumlar, Başsofıplı ilanları var. Şimdi Birinci Dosyada ne var ne yok tümünü (bilgin olsun diye) yazıyorum, sırasıyla:

- 1- A.Ö.M.'nin fotoğrafı.
- 2- A.Ö.M.'nin anıt-mezarı başında, yll dönümlerdeki anma fotoğrafları
- 3- A.Ö.M.'nin anıt-mezarının perspektif resmi.
- 4- A.Ö.M.'nin anıt-mezarı yapımı hakkındaki bilgi (başlıklar, v.s.)
- 5- A.Ö.M.'nin Yaşam Öyküsü (7 sayfa)
- 6- Şiir: "Gemi Gulis Girag'dani," (Gürcüce)
- 7- " " : "Monat'rebuli," (Gürcüce)
- 8- " " : "Kurdjesimi öldürdüler," (Türkçe)
- 9- Andrey Voznesenski' hakkında kısa bilgi.
- 10- Şiir: "Monikles Dzma," (Gürcüce)
- 11- " " : "Galoba Ahmet Melasvilze," (Gürcüce)
- 12- " " : "Benim Ahmet Melasvili'm," (Türkçe)
- 13- " " : "Gemo Ahmed Melasvilo," (Gürcüce)
- 14- " " : "Melasvili Ahmed," (Görkesçe)
- 15- Nota: "Benim Ahmet Melasvili'm," (Türkçe) (Afit'in notası)
- 16- Tavissuplebis Tribuna Eylül 1980 No: 30 daki Derpi (Gürcüce)
- 17- " " " " " " darpidedi
"Ahmet Melasvili'nin Trajik Ölümü," başlıklı yau (Türkçesi)
- 18- Tavissuplebis Tribuna Haziran 1980 No: 29 daki "Türkiye Gürcüleri," başlıklı yazı (Türkçesi)
- 19- Şiir: "Başon Ahmed Melasvils," (Gürcüce)
- 20- Şecere: "Melasvili Ailesi,"
- 21- Gelen Taziyet telgrafları.

Bu dosyada şimdilik eksik olan, 4 şiirin Türkçesinin bulunmamasıdır: Senden tam bir Türkçe çeviri istemiyorum. Şiirlerin asılları Gürcüce olduğundan, sadece anlamlarının çevirisini istiyorum. Yani bu Türkçeleri okuyan, orijinal şiirde neyin anlatılmaya çalışıldığını anlaman yeterli. Listeyi yeniden yazıyorum:

- 1- GALOBA AHMED MELASVİLZE
- 2- MONAT'REBULI
- 3- BAŞON AHMED MELASVILS

4- GEMI GULIS GIRAG'DANI. Şiirlerinin Türkçeye kelime anlamlarının çevirisi (Tabii ki mümkün merteye doğru ve güzel bir şekilde) acele olsun. BU (1) inci isteğim.

② nci istegim: Bu dosyada bulunmayan sende bulunan ve de temin edebilecegin dokümanlari bir araya getirmek ve bu dosyaya eklemek için toparlaman, bana göndermen. (Asillerini, nüsmün değilse fotokopilerini). Örneğin Abaza Ankara'da bir grup Abaza - Gerkes penci teybe aldıkları sözler ve konuşmalardan söz konusu etmişsin, mektubunda. Bu konuşmaların tam metinlerini (tarihini, konuşmacıların isimleri vs. ile birlikte) ne yapıp, edip temin edelim. Ve dosyaya işleyelim. Bu nun dışında daha başka şeyler varsa tam olarak bir araya getirelim. Sinci yıl anma toplantısında değerlendirmek niyetindeyiz. "Toplanması, epy zaman alır," demişsin. Ancak dosyada bulunmaları yardım ki çoğunun zaten birarada olduğunu göreceksin. Dediyin gibi, tabii ki dosyanın zenginleşmesi sürüp gidecek (hersene söylenenler de dörünülrse). Ah! Musa Bursel'i de eklersek Gök anlamlı olacak dosya.

Mektubundan anladığım kadarıyla, bir konuda yanlışlıyorsun: - "Goloba Ahmed Melasvitz'e," şiirini dokümanla ederken bençe uypunsuz ifadeleri değiştirdiğim için şiirin yazarı (Gamişidze) artık bu şiire sahip çıkmadı. Ve "Erti Kartveli," imzasına mal edildi. - diyorsun. Ve "Monatrebuli," şiiri için epey röstrüpler yaptığını bunun Mustafa'yı kızdıracağı endişesine kapıldığını belirtme tesin. Böyle bir endişene hiç gerek yok. Tabii Güdapi'de yayınlanmasını o da gönülden ister. Bu şiiri Paris'ten peri istemene de gerek yok. Yayınlanmak isterlerse yayınlanırlar. Çünkü "Goloba Ahmed Melasvitz'e," şiirinin yazarı kesinlikle "Gamişidze," değil. İsmi açıklamak istemeyen bir başka Kartveli'ye aittir. Bunu bastan beri kesin olarak biliyorum. Ve senin de bildiğini sanıyordum. Şiirin orijinalini anımsarsan "Tirili Melasvitz'e," idi ve altında da "Erti Kartveli," imzası vardı. Bu bilgim emin ol, kesindir.

③ Üçüncü istegim: Listede yazacağım 4 parçanın da kimlik kelime anlamlarının Türkçe çevirileri yeterli:

1. Simpero Sakortveloze (Müzik: Saha Mirava, Söz: İoseb Nonçvili)
2. Sakortveloo Lamazo (Müz.: Temur Natşulışvili, Söz: Ana Kalandadze)
3. Sakortvelo (Söz: M.u. Gamişidze, Müzik: İ.o. Melasvili)
4. Gemi Lamazi Kvekono (Söz: A. Japelia, Müzik: Miheil Girinoşvili)

Bu dört parçanın fotoğrafları sende var. Mektubunda belirtmişsin.

④ Duyduğum ve bildiğim kadarıyla Suriye'den benim için L. Sağıradze'den 10 adet Salamuri ve 2 adet Tulum gelmiş. Ancak benim elime (senden dolayı olarak) 2 adet Salamuri ve 1 adet tulum geçti. Bu konuda ayrıntılı bilgi verirken sevindiririm. (Günlük daha önceleri 10 salamuri, 10 duduki, 10 duduki kamısı, en az 2 tulum ismarlamıştım.) - Söz verip de vermek, iletmek zorunda olduğum önemli şahsiyetler vardı.

⑤ Bir de mektubumun başında ikinci Dosya'dan söz konusu etmiştim. Bu dosyada da sırasıyla şunlar var:

1. i.t.ü. "Ari Yıllığı" (1961-1962) nda A.Ö. hakkında yazı.
2. Bursa Hakimiyet 6 Temmuz 1980'deki Haber yazısı.
C.H.P. il örgütü'nün Başsoföflü ilanı.
- 3- Bursa Hakimiyet 8 Tem. 1980'deki
TMMOB Mak.Müh. Odası Bursa Bölge Temsilciliğinin Başsoföflü ilanı.
" Ele. " " " il " " "
" Kim. " " " — " " "
" ins. " " " — " " "
" Harita. " " " il " " "
- 4 - Bursa Hakimiyet 15 Tem. 1980'deki
Yüksel Özkan'ın tezekür ilanı
- 5 - Milliyet 6 Tem 1980'deki Haber yazısı
- 6 - Hürriyet " " " " " "
- 7 - Cumhuriyet " " " " " "
- 8 - Aydınlık " " " " " "
- 9- Aydınlık 7 Tem. 1980'deki
TİKP Bursa il örgütü'nün Başsoföflü ilanı
- 10- Mimarlık Haberler, Sayı 116 10 Tem. 1980'deki Haber Yazısı
- 11- Türkiye (Kocaeli) Gazetesinde 15 Tem. 1980'deki "Bakış" köşe Yazısı L. Ertuğrul Karancı'nın "Bir cinayetlin Ardından" başlıklı Yorumu.
- 12- Eneke (İnegöl) Gazetesinde 10 Tem. 1980'deki Haber Yazısı ve Yorum.
S.S. Hayriye ve Feri Orman Köyleri Kalkınma Kooperatifinin Başsoföflü ilanı.
Hayriye Köyü Turizm ve Tanıtma Derneğinin " " "
CHP. İnegöl İlçe Örgütü'nün " " "
- 13- NİBCEZÜ Kültürel Derneği (1980 Nisan, Mayıs, Haziran) Yıl 1 Sayı 2'deki
"A.Ö.M. Katledildi" başlıklı haber ve Yorum Yazısı.
- 14- "KUZAY KAFKASYA, KÜHÜR Derneği (1980 Haz. Tem.) Yıl 11 Sayı 61'deki
"Ahmet Özkan (Melazımlı)" başlıklı Haber ve Yorum Yazısı.

- 15- "Nartların Jesi, Aylık Sosya-Kültürel Değiş Bülten (1980 Haz., Tem.) Yıl 2 Sayı 7 (9) deki "Melasvili Ahmet Zekeriya Öldürüldü" başlıklı haber ve yorum yazısı.
- 16. 23 Ocak 1981 günü Bursa Hakimiyet, Milliyet, Cumhuriyet, Hürriyet, Günaydın Tercümanındaki "Bursa'da 27 kişinin katilleri yakalandı," başlıklı haber yazuları.

Bu listeyi de bilgin olsun diye yazdım. Ekeleyeceğin varsa mutlaka ekeleydin. Dosyayı tamamlayalım ya da renpinlestirelim.

- ⑥ Bir de Senin son adresini tam olarak istiyorum.
- ⑦ Sinci Yıl Anma için nasıl bir Anma Programı düşünüyorsun. Bu konuda bir şey geliştirebilirsen (ayrıntılı bir program önerisi) bana ulaştır. Benim kafamda kabaca taslak şöyle bir program var:-

Kartveloloji yani	{	1. A.Ö. nin Yaşam öyküsü.
		2. " " hakkında yazılan, şiirler, öğütler, yazılar. (Gürcüce, Türkçe, Çekirgece)
		3. " " anıt- mezarı hakkında bilgi.
		4. " " " başında dini dua (Arapça, Gürcüce ?)
		5. " " hakkında ilginç anılar (konuklar tarafından)
Merabîli yan	{	6. " " nin mesleki şahısmaları (Mimarî, inşaat, işleri, kâşanları)
		7. " " köy kalkandırma şahısmaları
Kafkasoloji yani	{	8. " " Kafkasoloji yani (Çekirge, Laz, Kafkaslılar)

Ayrıntılarını daha sonra peşistireceğim yukarıda program önerim anıt- mezarı başında, költür evinde, evde olmak üzere 3 ayrı yerde uygulanabilir. Şiirlerinhen kartulu hen Fikriyesi okunabilir. v.s. v.s. Sen de istersen (konuşmaların kimler olacağına verona kadar) çok ayrıntılı program peşistir. Bana yaz. Yukarıdakiler verilmiş bir karar değil, şimdilik bir düşüncedir.

- ⑧ Bir de Anıt- mezarıdaki mermer taşı nasıl bir ^{anlamli} söz, vecize, deyiş, şiir, kendi sözleri v.s. v.s. yazalım 5. yıla yetiştir- melik üzere. (Biliyorsun, ilerde doldurmak üzere boş bırakmıştık) Aynı söz önerileri için Kanîl Olpuna, Refskie, Nuri Çelebiye Şolna Terzadz'e, Ahmet Dinsere, de yazmayı düşünüyorum. Ekleme ya da çıkarma isteceklerini de belirt. Sen de bir söz önerisi (bir ya da daha çok) düşün. Bu konularında nekur kimseye bahsetme! Gerek yok. Yalnız bana bildir. Gerekeni en iyi bir şekilde yaparsın. Hiç kimsekin bilmesine gerek yok! Anlatık, değil mi? ("Bize yürümeyi öğrettin, topal ayafınla," → Bu bir öneridir.)

Not: Bu arada Merabî ile görüştüm. Bir hafta sonra senin aletini getirecek. Bir an önce götürmesi için o'nu istesdiririm. (Bu hafta sonu değil, bir hafta sonu, dedi.)

Şikriye